

PÄLKÄNE
PARASTA AIKAA

TALOUSARVIO 2024
JA TALOUSSUUNNITELMA 2025 – 2026

Pälkäne parasta aikaa 2030 –kuntastrategia

Pälkäneen kunnanvaltuusto on 7.12.2022 § 93 hyväksynyt Pälkäneen kunnalle uuden kuntastrategian ”Pälkäne parasta aikaa 2030”. Kuntastrategiassa on määritelty se tahtotila, johon pyritään ja ne tavoitteet, joiden kautta tuo tahtotila saavutetaan. Strategian toimeenpano tapahtuu talousarviossa määriteltyjen toimenpiteiden kautta.

Pälkäneen kuntastrategian tahtotila, tavoitteet ja painopistealueet:

Hyvinvoinnin, elinvoiman ja kestävän kehityksen painopistealueiden sisältö on määritelty seuraavasti:

HYVINVOINTI	ELINVOIMA	KESTÄVÄ KEHITYS
<p>Kuntalaisten hyvinvointi, painopisteenä ennaltaehkäisy Pälkäneen kunnan tavoitteena on hyvinvoivat ja onnelliset asukkaat. Palveluita pyritään järjestämään hyvinvointivaikutuksia ennakoiden ja syrjäytymistä ehkäisten. Palveluiden järjestämisessä huomioidaan haavoittuvassa asemassa olevat asukasryhmät.</p>	<p>Yritys- ja yhteisötoiminnan edellytysten parantaminen Pälkäne on hyvä paikka yrittää ja tehdä työtä. Pälkäneläiset yhteisöt tukevat kunnan elinvoiman kehittymistä ja positiivista yrityskulttuuria. Kunnan palvelut ja toimintaympäristöt tukevat asukkaiden ja yritysten vireää toimintaa. Elinvoimaiset yritykset ja paikallisyhteisöt ovat tärkeä voimavara.</p>	<p>Kunnan talous on tasapainossa Kunnan käyttötalous saadaan tasapainoon ja vahvistetaan kunnan investointikykyä elinvoimaa ja tulevaa kehitystä tukeviin investointeihin. Talouteen liittyvissä päätöksissä arvioidaan niiden vaikutusta toimintaan ja talouteen pitkällä aikavälillä.</p>

Kuntalaisten hyvinvointia tukevien palveluiden kehittäminen eri ikäryhmät huomioiden <i>Kuntalaisia tuetaan ja kannustetaan aktiiviseen, hyvinvointia tukevaan elämäntapaan. Kunta tarjoaa liikunnan ja kulttuurin palveluita ja toimintaympäristöjä mahdollistamalla monipuolisen hyvinvoinnista huolehtimisen.</i>	Positiivinen muuttovirta <i>Pälkäneen vetovoima on hyvä ja kuntaan muuttaa enemmän uusia asukkaita kuin kunnasta muutetaan pois. Kunta saa monipuolisesti uusia asukkaita eri ikäryhmistä. Kuntaa ja sen asumismahdollisuuksia markkinoidaan vahvasti potentiaalisille uusille asukkaille.</i>	Päätöksissä, hankinnoissa ja toiminnassa tavoitellaan ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja <i>Pälkäneen kunta on sitoutunut toteuttamaan Etelä-Pirkanmaan ympäristöohjelmaa. Päätöksiä ja hankintoja tehdessä arvioidaan niiden ympäristövaikutuksia.</i>
Henkilöstön jaksaminen ja hyvinvointi <i>Pälkäneen kunnan henkilöstö on osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva. Työtä ja työympäristöjä kehitetään aktiivisesti ja työssä viihdytään.</i>	Monipuolisten asumisratkaisujen ja -ympäristöjen edistäminen <i>Kunta edistää toiminnallaan monipuolisten asumismahdollisuuksien ja -ympäristöjen kehittämistä ja ideointia paikkakunnalle sekä markkinoi eri asumismuotoja ja tontteja aktiivisesti.</i>	Kunta kuulee ja osallistaa kuntalaisia <i>Kunta toimii aktiivisessa vuorovaikutuksessa kuntalaisten kanssa niin kuntalais- ja kyläiltojen, kuulemistilaisuuksien kuin sähköisenkin vuorovaikutuksen osalta.</i>
DIGITALISAATIO Pälkäneellä edistetään digitaalisten palveluiden käyttöönottoa kuntalaisten hyvinvoinnin, kunnan elinvoiman ja kestäväen kehityksen edistämiseksi.		

Asukasluku	6 421	6 400 tai suurempi
Tuloveroprosentti	21,50	alle kuntien keskiarvon (v. 2021 ka = 20,98)
Kunnan lainamäärä/asukas	1 484 €	alle kuntien keskiarvon
Konsernin lainamäärä/asukas	4 118 €	v. 2020 ka = 3 458 € / 7 481 €)
Myytyjen asuintonttien määrä/vuosi	5 (v. 2020)	10
Yritysten määrä	650	700
Perustettujen yritysten määrä/vuosi	32	40
Yrityksissä olevien työpaikkojen määrä	1 193 (2019)	1 300
Työttömyysprosentti	7,6 (8/2021)	6 % tai pienempi
Kuntalaisten kokonaistyytyväisyys asteikolla 1-5	3 (kysely v. 2021)	4
Kunnan henkilöstön yleisarvosana työnantajalle asteikolla 1-5	3,4 (v. 2021)	4
*Ilmastopäästöjen määrän väheneminen vuoteen 2007 verrattuna	- 25 %	- 80 %
Hiilineutraaliuteen tähtäävät uudet toimintatavat tai teot/vuosi	2	3
**Kuntaliiton elinvoimaindikaattori	-4,56	7
Kuntalaisten osallistaminen – tilaisuudet ja kyselyt/vuosi		10
Kuntalaiskyselyyn vastanneiden määrä	504	650

Strategian toteutumista arvioidaan paitsi talousarviossa asetettujen tavoitteiden, toimenpiteiden ja mittareiden kautta, niin myös strategialle määritellyn mittariston avulla. Strategian mittaristoa tarkastellaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä ja se tarkistetaan kerran valtuustokaudessa kuntastrategian tarkastamisen yhteydessä viimeistään vuoden 2023 loppuun mennessä.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Ulkoiset tuloarviot ja määrärahat

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
TOIMINTATUOTOT	136 460	130 470	142 470	142 470	142 470
Myyntituotot	2 490	10 000	5 000	5 000	5 000
Maksutuotot	133 262	120 000	137 000	137 000	137 000
Tuet ja avustukset	464	470	470	470	470
Muut toimintatuotot	245				
TOIMINTAKULUT	-432 696	-457 159	-369 906	-378 657	-386 637
Henkilöstökulut	-228 095	-229 724	-247 344	-254 379	-260 620
Palvelujen ostot	-73 219	-96 335	-104 845	-106 312	-107 801
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 244	-5 200	-15 600	-15 818	-16 040
Avustukset *	-121 461	-120 000			
Muut toimintakulut	-7 676	-5 900	-2 117	-2 147	-2 177
TOIMINTAKATE	-296 236	-326 689	-227 436	-236 186	-244 167

*Yksityistieavustukset siirtyvät TA2024 alkaen rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun alta teknisten palveluiden alle.

Toimialan käyttötalouden sitovuustaso kunnanvaltuustoon nähden merkattu sinisellä (ulkoisten toimintatuottojen ja –kulujen erotus eli toimintakate).

Tilivelvollinen: tekninen johtaja Harri Apell ja johtava rakennustarkastaja Arttu Jokinen

TOIMIALAN TEHTÄVÄ

Rakennus- ja ympäristöjaosto huolehtii sekä luontaisen että rakennetun elinympäristön monimuotoisuuden, viihtyvyyden, kauneusarvojen, terveellisyden, turvallisuuden ja hyvän rakentamistavan säilymisestä ja edistämisestä. Jaoston toimialaan kuuluu myös ympäristönsuojelun, luonnonsuojelun ja rakentamisen ohjauksen ja neuvonnan järjestäminen sekä lakisääteinen rakentamisen valvonta. Jaosto hoitaa eri laeissa ja muualla rakennusvalvontaviranomaiselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle määrätyt tehtävät, ellei niitä ole hallintosäännössä delegoitu rakennus- ja ympäristöjaoston alaiselle viranhaltijalle.

TOIMIALAN TOIMINNAN PAINOPISTEET VUONNA 2024

Vuonna 2024 painopisteenä on valmistautua 1.1.2025 voimaan tulevaan rakentamislakiin (751/2023) ja sen mukanaan tuomiin toimintatapa ja järjestelmämuutoksiin.

Rakennusjärjestyksen päivittämisen aloittaminen ja uuden taksan saattaminen voimaan vastaamaan uuden rakentamislain vaatimuksia.

Ympäristönsuojelun painopisteenä on edistää kiinteistöittäisten lietekuljetusten saattaminen lain vaatimukset täyttäväksi.

KESKEISET MUUTOKSET TOIMIALAN TOIMINNASSA VUONNA 2024

Valmistautuminen rakentamislain ja rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (Ryhti) vaatimiin ohjelmisto- ja järjestelmämuutoksiin.

Kuntastrategian painopiste	Kuntastrategian tavoite	Talousarviotavoite	Mittari
HYVINVOINTI: <i>Pälkäneläiset ovat aktiivisia ja voivat hyvin</i>	Kuntalaisten hyvinvointi, painopisteenä ennaltaehkäisy	Rakennusjärjestyksen päivittämisen aloittaminen voimaan tulevan rakentamislain vaatimusten mukaiseksi ja Pälkäneen kunnan ominaispiirteet huomioivaksi.	Toteutunut (K/E)
	Henkilöstön jaksaminen ja hyvinvointi	Hallintosäännön päivittäminen rakentamislain vaatimusten mukaiseksi.	Toteutunut (K/E)
ELINVOIMA: <i>Kunnan palvelut ja toimintaympäristö tukevat asukkaiden ja yritysten vireää toimintaa. Elinvoimaiset paikallisyhteisöt ja yritykset ovat tärkeä voimavara.</i>	Positiivinen muuttovirta	Käsittelyvalmiiden uudisrakentamisen lupien käsittelyaika alle 21 vrk.	Toteutunut (K/E)
KESTÄVÄ KEHITYS: <i>Kunta toimii sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.</i>	Kunnan talous on tasapainossa.	Rakennusvalvontaviranomaisen taksan päivitys ja maa-ainestaksan päivitys.	Toteutunut (K/E)
	Päätöksissä ja hankinnoissa tavoitellaan ympäristön kannalta kestäviä ratkaisuja	Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman päivitys.	Toteutunut (K/E)